
Homo, bi og trans i medierne

Materielle	Tid	Alder
C8	2x60 + 60 min	16-17

Nøgleord: Ligebehandling, LGBT, normer

Indhold

Eleverne bliver præsenteret for en analyse af repræsentationer af homo- og biseksuelle i ungdoms-tv, og skal derefter lave deres egen undersøgelse af, hvordan LGBT-personer fremstilles i danske ungdomsprogrammer. Ud fra resultaterne skal de også diskutere, hvordan medierne påvirker opfattelser af og normer for køn og seksualitet. Som en ekstra mulighed kan eleverne på baggrund af deres undersøgelse skrive til en programansvarlig.

Formål

- At styrke elevernes evne til at analysere fremstillinger af lesbiske, bøsser, biseksuelle og transkønnede i ungdomsmedier og skærpe deres bevidsthed om betydningen af repræsentation i medierne.
- At diskutere, hvordan medierne påvirker vores normer og opfattelser om køn og seksualitet.

Fag

Dansk, engelsk, samfundsfag

Tidsforbrug

60 minutter til punkt 1-4

1-2 timers hjemmearbejde for eleverne

60 minutter (afhængigt af elevantal) til punkt 6-7

Materialer

- Til uddeling: Bilag 1 til elever og lærere: "Fremstillinger af lesbiske, bøsser og biseksuelle i ungdoms-tv",
- Til uddeling: Bilag 2 til elever: "Skema til undersøgelse af ungdoms-tv"

Vejledning

1. Introduktion til emnet

Forklar eleverne, at klassen den kommende uge skal lave en undersøgelse af, hvordan lesbiske, bøsser, biseksuelle og transkønnede fremstilles i tv-programmer for unge. Som inspiration gennemgås hovedresultater fra en engelsk undersøgelse af emnet, "Unseen on Screen" fra LGBT-organisationen Stonewall, 2010.

2. Præsenter kort resultater fra Stonewalls undersøgelse

Omdel kopier af Bilag 1, "Fremstillinger af lesbiske, bøsser og biseksuelle i ungdoms-tv". Giv eleverne 5-10 minutter til individuelt at gennemse hovedresultaterne fra Stonewalls undersøgelse.

3. Start en gruppediskussion

- Hvor mange timer ud af i alt 16 ugers ungdoms-tv omhandlede lesbiske, bøsser eller biseksuelle?
- Hvor mange timer blev lesbiske, bøsser eller biseksuelle fremstillet på en negativ måde?
- Hvor mange timer blev lesbiske, bøsser eller biseksuelle fremstillet på en positiv og realistisk måde?
- Hvor mange minutter ud af de 126 timers tv blev lesbiske fremstillet på en positiv og realistisk måde?
- Hvad synes I om tallene? Passer det med jeres egne erfaringer af, hvordan homo- og biseksuelle bliver fremstillet på tv?
- Tror I, de samme tal ville gælde for dansk tv?
- Find eksempler på homo-, biseksuelle eller transpersoner, I har set i medierne – på tv, i blade, aviser eller på nettet? Mener I, at personerne er blevet fremstillet på en realistisk eller stereotyp måde, en negativ eller positiv måde?

4. Instruktioner til elevernes undersøgelse

Omdel Bilag 2 "Skema til undersøgelse af ungdoms-tv" og giv eleverne 5-10 minutter til at læse teksten. Eleverne skal nu selv finde ud af, hvordan de vil organisere deres research den næste uge. Diskuter med eleverne, hvilke ungdomsprogrammer de ser, og lav en liste på tavlen eller papir. Hjælp eleverne til at inddele sig i små grupper, som hver vælger et eller to programmer, de vil undersøge.

5. Skemaer til undersøgelsen

Eleverne skriver de valgte program-titler ind i hver deres skema, Bilag 2. Den følgende uge tager eleverne noter i skemaet, når de ser tv derhjemme – som beskrevet i Bilag 2. Skemaet skal desuden indeholde en beskrivelse af en fremstilling af LGBT-person, som de tidligere er stødt på i medierne. Det kan være fra et reality-program, en film, reklame, artikel, foto, website osv.

6. Efter en uge præsenterer eleverne deres resultater ud fra skemaerne

NB: Evt. skal der afsættes tid i klassen til, at eleverne inden præsentationen kan sætte sig sammen og sammenholde iagttagelserne, da det er en forholdsvis avanceret opgave.

Underbyg diskussionen med følgende spørgsmål:

- Var der nogen bøsser, lesbiske, biseksuelle eller transkønnede med i programmerne i den forløbne uge? Og hvis ikke: Hvorfor tror I, der ikke var det?
- Hvis der var nogen eksempler på LGBT-personer, blev de så fremstillet negativt eller positivt?
- Var fremstillingen overvejende realistisk eller stereotyp?
- Hvilke ungdomsprogrammer eller film var bedst til at vise bøsser, lesbiske, biseksuelle og transkønnede på en positiv og realistisk måde? Begrund jeres svar.

7. Opsamling på øvelsen og afsluttende spørgsmål

- Hvad synes I om det undersøgelsesprojekt, vi har lavet?
- Lærte I noget nyt?
- Viser tv generelt et realistisk og repræsentativt billede af lesbiske, bøsser, biseksuelle og transkønnede personer?
- Viser tv generelt et realistisk og repræsentativt billede af andre minoritetsgrupper, fx etniske minoriteter, religiøse grupper, handicappede personer? Hvad med mænd og kvinder? Og folk med forskellig alder – børn, unge, voksne, gamle?
- Har I oplevet, at en journalist eller studievært f.eks. i Nyhederne omtaler en persons etnicitet, også når det ikke har nogen betydning for historien?
- Er det vigtigt, at minoriteter er repræsenterede og synlige i medierne? Hvorfor / hvorfor ikke?
- Hvor får I generelt jeres viden om, hvordan det er at være bøsse, lesbisk, biseksuel eller transkønnet? Hvilke medier?
- Tror I, at mediernes fremstilling af bestemte grupper påvirker jeres opfattelse af dem?
- Synes I, at medierne burde have nogle regler om, at de ikke må fremstille folk stereotypet eller altid vise bestemte grupper på en positive eller negative måde?
- Viser medierne mennesker på en realistisk måde?
- Hvordan kunne man sikre en mere realistisk og rimelig repræsentation af bøsser, lesbiske, biseksuelle og transkønnede i medierne?

Tip til læreren

I Danmark findes der ingen bestemmelser for mediernes repræsentation af minoriteter i hverken radio- og fjernsynsloven, public service-kontrakter eller det presseetiske regelsæt.

Den eneste regulering er Straffelovens § 266, også kaldet racismeparagraffen eller diskriminationsparagraffen, som forbyder ”offentligt eller med forsæt til udbredelse i en videre kreds [at] fremsætte udtalelse eller anden meddelelse, ved hvilken en gruppe af personer trues, forhånes eller nedværdiges på grund af sin race, hudfarve, nationale eller etniske oprindelse, tro eller seksuelle orientering”.

Dette genfindes i Danmarks Radios public service-kontrakt, hvor det lyder, at "DRs programmer må ikke på nogen måde tilskynde til had på grund af race, køn, religion, nationalitet eller seksuel observans".

Hvis eleverne finder eksempler på negative repræsentationer af LGBT-personer i tv-programmer, kan du opfordre dem til at konfrontere de ansvarlige på den pågældende kanal og gøre dem opmærksom på, at deres fremstilling af LGBT-personer er fejlagtig og skadelig, og hvorfor de i stedet bør modarbejde homo- og transfobi i deres programmer. Eleverne kan finde tips til, hvordan de skriver et brev/en klage i Aktivisthjørnet på elevsitet.

Kilder

"Unseen on Screen – Gay people on youth TV", April Guasp, Stonewall (2010).

Hele rapporten kan downloades

fra: http://www.stonewall.org.uk/what_we_do/research_and_policy/2875.asp.

"The Education Equality Curriculum Guide – Supporting teachers in tackling homophobia in school", Joanna Cowly, The Rainbow Project (2011).

Anbefalinger

Det er en fordel at arbejde med "Grundregler", inden I arbejder med dette materiale.

For mere materiale om lesbiske, bøssers, biseksuelles og transkønnedes situation i Danmark, anbefales det at bruge "Kortlægning af LGBT-rettigheder", hvor eleverne søger information om LGBT-personers rettigheder, og efterfølgende forholder sig til miljøet på skolen ift. normer og holdninger omkring menneskerettigheder og LGBT-emner.

Bilag 1: "Fremstillinger af lesbiske, bøsser og biseksuelle i ungdoms-tv"

Introduktion

Hvordan fremstiller medierne homoseksuelle, biseksuelle og transkønnede personer? En undersøgelse fra Storbritannien, "Unseen on Screen" (2010), viser, at hovedparten af de gange, lesbiske, bøsser og biseksuelle personer vises på tv, sker det på en negativ måde. Hvis du er biseksuel, bøsse eller lesbisk, bliver du typisk fremstillet som en, der har mange sexpartnere, har det dårligt og er plaget af skyld, eller som bliver behandlet dårligt af din familie og venner.

Om undersøgelsen "Unseen on Screen"

I en periode på 16 uger i 2010 så folkene bag undersøgelsen de 20 mest populære tv-programmer blandt unge. I alt blev det til 126 timer, 42 minutter og 17 sekunders tv.

Hovedresultater fra "Unseen on Screen"

Manglende repræsentation:

Lesbiske, bøsser og biseksuelle personer/karakterer var på skærmen i 5 timer og 43 minutter – kun 4,5 procent af de samlede programmer. 3/4 af denne tilstedeværelse var inden for blot 4 programmer.

Negativ fremstilling:

Lesbiske, bøsser og biseksuelle personer/karakterer blev fremstillet negativt i 2 timer og 3 minutter – dvs. 36 procent af den samlede repræsentation. Lesbiske, bøsser og biseksuelle personer/karakterer blev fremstillet positivt og realistisk i kun 46 minutter, 0,6 procent af den tid, de var på skærmen.

Stereotyper:

49 procent af fremstillingerne var stereotype. Homoseksuelle blev f.eks. skildret som komiske, farlige eller seksuelt meget aktive.

Flest mænd:

77 procent af de homoseksuelle personer på skærmen var bøsser. 21 procent af personerne var lesbiske. Kun i 7 minutter kunne man se lesbiske fremstillet på en positiv og realistisk måde. Igen: tal til sammenligning?

Modstand mod homofobi:

Kun 7 minutters tv indeholdt scener, hvor der blev sat spørgsmålstegn ved homofobi.

(Undersøgelsen omfattede ikke repræsentationer af transkønnede personer på tv).

Bilag 2: Skema til undersøgelse af ungdoms-tv

1. Introduktion

I skal nu lave jeres egen undersøgelse af, hvordan homoseksuelle, biseksuelle og transpersoner fremstilles på tv – og se, om jeres resultater ligner dem i den engelske undersøgelse fra Stonewall.

2. Vejledning

Først skal I finde ud af i klassen, hvordan I vil lave undersøgelsen:

- Hvilke programmer vil I se? Brainstorm sammen med læreren og skriv de programmer, I vælger, op på tavlen eller et stort stykke papir.
- Del jer op i små grupper, som hver har ansvar for at undersøge et eller to programmer den kommende uge. Det betyder, at gruppen skal se alle afsnit (eller så mange som muligt) af det pågældende program (f.eks. Paradise Hotel hver dag mandag-torsdag) og tage noter som hjemmearbejde.

3. Dokumenter jeres research

- Brug skemaet på næste side til at tage noter i løbet af den uge, I ser tv-programmerne. Ud over det/de aktuelle program(mer), I har valgt, skal I også beskrive en fremstilling af en bøsse, lesbisk, biseksuel eller transkønnet, som I tidligere er stødt på i medierne. Det kan være fra et reality-program, en film, reklame, artikel, foto, website...
- Analyser indholdet i de programmer + det ekstra eksempel, I har valgt, og udfyld skemaet.
- Præsenter det derefter for klassen.

Notater til den "ekstra" beskrivelse af en person: